

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพระราชบัญญัติกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เงินตรา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๐๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๑
เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สมเด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเงินตรา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติเงินตรา พุทธศักราช ๒๔๗๑
- (๒) พระราชบัญญัติเงินตราแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๓
- (๓) พระราชบัญญัติเงินตราแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๔) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๕) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๒
- (๖) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๓
- (๗) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๔
- (๘) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๕
- (๙) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๔๘๕
- (๑๐) พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๔๘๗
- (๑๑) พระราชบัญญัติระบบเงินตราชั่วคราว (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๔^๒ ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๕/ตอนที่ ๖๕/หน้า ๔๐๙/๒๖ สิงหาคม ๒๕๐๑

^๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖

“ค่าเสมอภาค”^๓ (ยกเลิก)

“อัตราแลกเปลี่ยนตามค่าเสมอภาค”^๔ (ยกเลิก)

“ซื้อหรือขายทันที” หมายความว่า ซื้อหรือขายโดยโอนตามคำสั่งทางโทรเลข

“หลักทรัพย์ต่างประเทศ” หมายความว่า

(๑) หลักทรัพย์ของรัฐบาลต่างประเทศหรือของสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก

(๒) หลักทรัพย์ที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกค้าประกันการชำระหนี้ตามหลักทรัพย์นั้น

(๓) ตราสารที่สถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกออกให้เป็นหลักฐานว่า ผู้ถือตราสารได้มีส่วนร่วมกับสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกในการให้กู้ยืมเงินแก่รัฐบาลสมาชิก หรือองค์การของรัฐบาลสมาชิกของสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกตามจำนวนดังระบุไว้ในตราสารนั้น

“อัตราเมื่อเหลือเมื่อขาด” หมายความว่า ความยิ่งหย่อนแห่งน้ำหนักและเนื้อโลหะของเหรียญกษาปณ์จากอัตราที่กำหนด

“เงินตราที่พึงเปลี่ยนได้” หมายความว่า เงินตราของประเทศที่รับปฏิบัติแล้วตามพันธะที่ตั้งไว้ตามหมวด ๘ แห่งข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

“ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน” หมายความว่า ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงินที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

“พนักงานเจ้าหน้าที่”^๕ หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“กองทุนการเงิน”^๖ หมายความว่า กองทุนการเงินระหว่างประเทศตามข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิก

“ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง”^๗ หมายความว่า ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรองที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

^๓ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ค่าเสมอภาค” ยกเลิกโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑

^๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “อัตราแลกเปลี่ยนตามค่าเสมอภาค” ยกเลิกโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑

^๕ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

^๖ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “กองทุนการเงิน” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑

^๗ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เงินตราและหน่วยของเงินตรา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖ เงินตราได้แก่เหรียญกษาปณ์และธนบัตร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗ หน่วยของเงินตราเรียกว่า “บาท” หนึ่งบาทแบ่งเป็นหนึ่งร้อยสตางค์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำว่า “บาท” นั้น จะใช้เครื่องหมาย “บ.” แทนก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๘ ค่าเสมอภาคของบาทได้แก่ค่าของบาทที่กำหนดโดยเทียบกับหน่วยสิทธิ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พิเศษเงินหรือเทียบกับเงินตราสกุลอื่น หรือเทียบกับค่าที่คำนวณได้จากเงินตราสกุลอื่นหลายสกุลรวมกัน หรือเทียบกับหน่วยเทียบอื่นที่กองทุนการเงินกำหนดขึ้น การกำหนดค่าเสมอภาคของบาทดังกล่าวให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่มีการกำหนดค่าเสมอภาคของบาทตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีเหตุสมควร รัฐมนตรีอาจประกาศให้ระงับใช้ค่าเสมอภาคของบาทชั่วคราวเป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวัน โดยจะประกาศให้ใช้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราระบบใดตามที่เห็นสมควรในระหว่างนั้นด้วยหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่ไม่มีการกำหนดค่าเสมอภาคของบาทตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีอาจประกาศให้ใช้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราระบบใดได้ตามที่เห็นสมควรโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดทำ จำหน่าย ใช้ หรือนำออกใช้ซึ่งวัตถุหรือเครื่องหมายใด ๆ แทนเงินตรา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐^๕ ให้กระทรวงการคลังจัดทำและนำออกใช้ซึ่งเหรียญกษาปณ์เหรียญกษาปณ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ละชนิด ราคา ที่นำออกใช้ ให้มีได้เพียงขนาดเดียว และจะมีขนาดเท่ากับเหรียญกษาปณ์ชนิด ราคา อื่นไม่ได้ เว้นแต่กรณีการจัดทำและนำออกใช้เป็นเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก หรือเหรียญกษาปณ์ที่ใช้แทนเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ชนิด ราคา โลหะ อัตราเนื้อโลหะ น้ำหนัก ขนาด ลวดลาย และลักษณะอื่น ๆ (ถ้ามี) ของเหรียญกษาปณ์รวมทั้งอัตราเนื้อโลหะเพื่อขาด ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๑ เหรียญกษาปณ์เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๕ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑

พ.ศ. ๒๕๒๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๖ มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒^{๑๐} เหรียญกษาปณ์ชำรุดไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

เหรียญกษาปณ์ต่อไปนี้เป็นเหรียญกษาปณ์ชำรุด

(๑) เหรียญกษาปณ์ที่ถูกตัด หรือถูกตอก หรือถูกตี หรือถูกกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บุบสลาย หรือชำรุดจนเสียรูป หรือลวดลายลบเลือน หรือเปลี่ยนแปลงในดลภาค หรือบิดงอ หรือทำให้น้ำหนักลดลง ไม่ว่าโดยเหตุใดในลักษณะที่ปรากฏโดยชัดแจ้ง

(๒) เหรียญกษาปณ์ที่สึกหรอไปตามธรรมดาจนมีน้ำหนักลดลงเกินกว่าสองเท่าครึ่งของอัตราเมื่อเหลือเมื่อขาด

มาตรา ๑๓^{๑๑} ให้กระทรวงการคลังรับแลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ชำรุดตาม

หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เหรียญกษาปณ์ชำรุดที่จะรับแลกเปลี่ยนได้ ต้องเป็นเหรียญกษาปณ์ที่มีใช้ เหรียญกษาปณ์ทองคำ เหรียญกษาปณ์เงิน หรือเหรียญกษาปณ์ชดเชย

(๒) เหรียญกษาปณ์ที่ชำรุดตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง (๑) ให้รับแลกเปลี่ยนได้ครั้ง ราคาของเหรียญกษาปณ์นั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) เหรียญกษาปณ์ที่ชำรุดตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง (๒) ให้รับแลกเปลี่ยนได้เต็ม ราคาของเหรียญกษาปณ์นั้น

พนักงานเจ้าหน้าที่และสถานที่รับแลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ชำรุดตามวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ทวิ^{๑๒} เมื่อเห็นสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจถอนคืนเหรียญกษาปณ์ที่ออก

ใช้ ชนิดและราคาใด ๆ โดยให้นำมาแลกเปลี่ยนกับธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์อื่นได้

การถอนคืนเหรียญกษาปณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่ง อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ชนิด ราคา และลักษณะของเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืน

(๒) ระยะเวลาให้นำเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืนมาแลกเปลี่ยนกับธนบัตรหรือเหรียญ กษาปณ์อื่น ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ

(๓) พนักงานเจ้าหน้าที่และสถานที่รับเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืน เหรียญกษาปณ์ที่นำมาแลกเปลี่ยน ถ้าเป็นเหรียญกษาปณ์ชำรุดตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง ให้รับแลกเปลี่ยนตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๑๓ ตริ^{๑๓} เหรียญกษาปณ์ที่ได้รับจากการถอนคืนตามมาตรา ๑๓ ทวิ วรรค

สอง (๒) รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กรมธนารักษ์นำไปยุบหลอมหรือทำลายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น หรือจำหน่ายต่อไปได้ หรือสั่งให้กรมธนารักษ์จัดการจำหน่ายโดยให้ผู้ซื้อต้องนำไปยุบหลอมหรือ

^{๑๐} มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

^{๑๑} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

^{๑๒} มาตรา ๑๓ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

^{๑๓} มาตรา ๑๓ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖

ทำลายตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมธนารักษ์กำหนด และต้องยุบหลอมหรือทำลายภายใต้การควบคุมและตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาให้แลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๓ ทวิ วรรคสอง (๒) บรรดาเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืนไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

เหรียญกษาปณ์ที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมายเพราะพ้นกำหนดระยะเวลาการถอนคืน ถ้าผู้ใดนำเหรียญกษาปณ์มาขอแลกเปลี่ยนกับธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์อื่นโดยแสดงเหตุผลและความจำเป็น ให้กระทรวงการคลังรับแลกเปลี่ยนตามมาตรา ๑๓ ทวิ ได้ตลอดไป

มาตรา ๑๔ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจจัดทำจัดการ และนำออกใช้ซึ่งธนบัตรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ต่อไป

ให้รัฐมนตรีประกาศ ชนิด ราคา สี ขนาด และลักษณะอื่น ๆ ของธนบัตรที่จะออกใช้ในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ในกรณีที่จะนำออกใช้ซึ่งธนบัตรถอนคืน

มาตรา ๑๕ ธนบัตรเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายโดยไม่จำกัดจำนวน

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้นำออกใช้ซึ่งธนบัตร เว้นแต่เป็นการแลกเปลี่ยนทันที กับ

(๑) ธนบัตรที่นำออกใช้ไปก่อนแล้ว ซึ่งถอนคืนจากธนบัตรออกใช้ หรือ

(๒) สินทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีค่าเท่ากันและระบุไว้ในมาตรา ๓๐ ซึ่งจะต้องรับ

ขึ้นบัญชีทุนสำรองเงินตราที่รักษาไว้ตามมาตรา ๒๖ ธนบัตรได้ชื่อว่าออกใช้นับแต่เวลาที่นำออกใช้และก่อนถอนคืน

มาตรา ๑๗ ธนบัตรที่ถอนคืนจากธนบัตรออกใช้จะเลิกใช้และทำลายเสียหรือจะเก็บไว้ และนำออกใช้อีกก็ได้

มาตรา ๑๘ ธนบัตรชำรุดไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

ธนบัตรต่อไปนี้ เป็นธนบัตรชำรุด

(๑) ธนบัตรครึ่งฉบับ คือครึ่งหนึ่งของธนบัตรซึ่งได้ถูกแยกตรงกลาง หรือใกล้กับกลาง

เป็นสองส่วนตามยี่น

(๒) ธนบัตรต่อท่อนผิด คือ ธนบัตรซึ่งมีส่วนของธนบัตรฉบับอื่นมาต่อเข้าเป็นฉบับ

เดียวกัน หรือ

(๓) ธนบัตรขาดวินหรือลบเลือน คือ ธนบัตรซึ่งส่วนหนึ่งขาดหาย หรือมีเหตุที่ทำให้

อ่านข้อความหรือตัวเลขไม่ได้ความ

มาตรา ๑๙ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับแลกเปลี่ยนธนบัตรชำรุดตามข้อจำกัด

หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เมื่อเห็นสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจถอนคืนธนบัตรออกใช้ ชนิดและราคาใด ๆ โดยให้นำมาแลกเปลี่ยนกับธนบัตรอื่นได้

การถอนคืนธนบัตรออกใช้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศถอนคืนธนบัตรออกใช้อย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชนิดและราคาของธนบัตรที่ถอนคืน
- (๒) ระยะเวลาให้นำส่งธนบัตรที่ถอนคืนซึ่งต้องกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี นับแต่วัน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๓) พนักงานเจ้าหน้าที่และสถานที่รับธนบัตรที่ถอนคืน

มาตรา ๒๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ได้กำหนดให้นำส่งธนบัตรที่ถอนคืน ตามความในมาตรา ๒๐ บรรดาธนบัตรที่รัฐมนตรีประกาศถอนคืนไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย แต่ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับแลกเปลี่ยนกับธนบัตรอื่นได้ภายในสองปี นับแต่วันที่ธนบัตรถอนคืนตกเป็นเงินที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมาย

มาตรา ๒๒ บรรดาธนบัตรที่ตกเป็นเงินที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมาย ตามความในมาตรา ๒๑ ซึ่งมีให้นำมาแลกเปลี่ยนกับธนบัตรอื่นภายในเวลาที่กำหนดให้นำมาแลกเปลี่ยนได้ ให้ถือว่าเป็นธนบัตรที่ถอนคืนแล้วจากธนบัตรออกใช้ และจะโอนสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งที่มีค่าเท่ากันซึ่งถือไว้เป็นทุนสำรองเงินตราตามมาตรา ๒๖ ให้เป็นรายได้ของแผ่นดินก็ได้

หมวด ๒ การกฤษฎีกา

การดำรงไว้ซึ่งค่าของบาท

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการดำรงไว้ซึ่งค่าของบาทให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราซื้อหรือขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ตามที่ธนาคารพาณิชย์ในราชอาณาจักรจะเรียกให้ซื้อหรือขาย แต่การซื้อหรือขายคราวหนึ่ง ๆ ต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนซึ่งรัฐมนตรีกำหนด

เงินตราต่างประเทศที่กำหนดโดยกฎกระทรวงนั้น ต้องเป็นเงินตราที่ประกอบขึ้นเป็นทุนสำรองเงินตราได้

ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราไม่จำเป็นต้องซื้อหรือขายทันทีตามวรรคหนึ่งในขณะที่ยังมีกฎหมายว่าด้วยการจำกัดการซื้อขายเงินปรีวรรคต่างประเทศใช้บังคับอยู่

มาตรา ๒๔ การซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยหรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรากับธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา ๒๓ นั้น อัตราซื้อหรือขาย

^{๒๔} มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๒๕} มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖

พื้นที่จะต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนตามค่าเสมอภาคของบาทได้ไม่สูงกว่าอัตราขึ้นสูงและไม่ต่ำกว่าอัตรา
ขั้นต่ำที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕^{๑๖} รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจ
ประกาศกำหนดอัตราขึ้นสูงและอัตราขั้นต่ำสำหรับการซื้อหรือขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศโดย
ธนาคารพาณิชย์หรือบุคคลอื่นได้ และเมื่อมีประกาศของรัฐมนตรียังกล่าวแล้ว ธนาคารพาณิชย์หรือ
บุคคลอื่นที่ซื้อหรือขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศต้องซื้อหรือขายในอัตราที่ไม่สูงหรือต่ำกว่าอัตราที่
กำหนดนั้น

ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์หรือบุคคลอื่นรับเงินส่วนลด หรือเรียกเก็บเงินไม่ว่า
ประเภทใดเนื่องในการซื้อหรือขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศนอกจากค่าโทรเลข ทั้งนี้ไม่ว่าจะมี
ประกาศตามวรรคหนึ่งหรือไม่

หมวด ๓

ทุนสำรองเงินตรา

มาตรา ๒๖ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตรา ให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
รักษาทุนสำรองเงินตราไว้กองหนึ่งเรียกว่า “ทุนสำรองเงินตรา”

มาตรา ๒๗ บรรดาสินทรัพย์ที่มีอยู่ในทุนสำรองเงินตราซึ่งมีอยู่ก่อนและในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นทุนสำรองเงินตราตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ ทุนสำรองเงินตรานั้นให้กันไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากสินทรัพย์อื่น ๆ
บรรดาที่เป็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๒๙^{๑๗} ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๔ ห้ามมิให้จ่ายทุนสำรอง
เงินตรา เว้นแต่

- (๑) ในขณะเดียวกันนั้นจะได้ถอนธนบัตรเป็นจำนวนเท่ากันคืนจากธนบัตรออกใช้
- หรือ
- (๒) ในขณะเดียวกันนั้นจะได้รับสินทรัพย์อย่างอื่นตามมาตรา ๓๐ มีค่าเท่ากันขึ้น
บัญชีเป็นทุนสำรองเงินตรา

การจ่ายทุนสำรองเงินตราดังกล่าวจะกระทำได้ต่อเมื่อได้มีคำสั่งของผู้ว่าการธนาคาร
แห่งประเทศไทย หรือผู้แทนซึ่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยได้แต่งตั้งเพื่อการนี้โดยเฉพาะ

^{๑๖} มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.

๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑
^{๑๗} มาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๓๐^{๑๘} ให้สินทรัพย์ต่อไปนี้เป็นสิ่งอันชอบด้วยกฎหมายที่จะประกอบขึ้นเป็น
ทุนสำรองเงินตรา

(๑) ทองคำ

(๒) เงินตราต่างประเทศอันเป็นเงินตราที่พึงเปลี่ยนได้ หรือเงินตราต่างประเทศอื่นใด
ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ทั้งนี้ ต้องเป็นรูปเงินฝากในธนาคารนอกราชอาณาจักรหรือในสถาบัน
การเงินระหว่างประเทศ

(๓) หลักทรัพย์ต่างประเทศที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ใน
(๒)

(๔) ทองคำ สินทรัพย์ต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ ที่นำส่งสมทบ
กองทุนการเงิน

(๕) ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง

(๖) ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน

(๗) หลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ใน (๒)
หรือเป็นบาท

(๘) ตัวเงินในประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยพึงซื้อหรือรับช่วงซื้อลดได้ แต่ต้องมี
ค่ารวมกันไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนธนบัตรออกใช้
สินทรัพย์ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) นั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องจัด
ดำรงไว้ให้มีค่ารวมกันทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบของจำนวนธนบัตรออกใช้

มาตรา ๓๑^{๑๙} การคำนวณค่าแห่งสินทรัพย์ที่เป็นหรือจะรับเข้าเป็นทุนสำรอง
เงินตรานั้น ให้คำนวณดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นหลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่มีราคาเป็นบาทหรือตัวเงินในประเทศ ให้
คำนวณตามราคาซื้อหรือรับช่วงซื้อลดไว้ หรือที่ตราไว้ แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

(๒) ในกรณีที่เป็นสินทรัพย์ที่มีราคาหรือมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศ หรือสิทธิ
พิเศษถอนเงิน ให้คำนวณตามราคาหรือจำนวนดังนี้

(ก) ทองคำและหลักทรัพย์ต่างประเทศ ให้คำนวณตามราคาในตลาด
ต่างประเทศเมื่อสิ้นปีแต่ละปี หรือถ้าเป็นทองคำหรือหลักทรัพย์ต่างประเทศที่ซื้อในระหว่างปีใด ให้
คำนวณตามราคาซื้อจนถึงเวลาตราราคาเมื่อสิ้นปีที่ซื้อนั้น

(ข) ทองคำ สินทรัพย์ต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงินที่นำส่งสมทบ กองทุน
การเงินตามความในมาตรา ๓๐ (๔) ให้คำนวณตามจำนวนหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนแจ้งไว้
ครั้งหลังสุด

(ค) ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรองและใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน ให้คำนวณตาม
จำนวนหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินที่ตราไว้

(ง) เงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณตามจำนวนเงินฝากในขณะนั้น

^{๑๘} มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.
๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑

^{๑๙} มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.
๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑

(จ) หลักทรัพย์รัฐบาลไทย ให้คำนวณตามราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่ซื้อหรือรับช่วงซื้อลดหรือที่ตราไว้แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

การคำนวณสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง (๒) เป็นบาท ให้คำนวณดังนี้

(๑) ในกรณีที่ไม่มีการกำหนดค่าเสมอภาคของบาทหรือค่าเสมอภาคของบาทถูกระงับใช้ ให้คำนวณเป็นบาทตามอัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลที่เกี่ยวข้องโดยใช้อัตราในตลาดในวันสิ้นปี หรือในกรณีที่สินทรัพย์ที่ซื้อในระหว่างปี ให้ใช้อัตราที่ใช้ในการตีราคาเมื่อสิ้นปีก่อน

(๒) ในกรณีที่มีการกำหนดค่าเสมอภาคของบาท ให้คำนวณโดยแปลงราคาหรือจำนวนสินทรัพย์นั้นเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นที่อาจคำนวณกลับเป็นหน่วยเทียบของบาทได้ โดยใช้อัตรากลางระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายทันทีซึ่งเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นนั้นในตลาดต่างประเทศในวันสิ้นปี หรือในกรณีที่สินทรัพย์ที่ซื้อในระหว่างปี ให้ใช้อัตราที่ใช้ในการตีราคาเมื่อสิ้นปีก่อน แล้วให้คำนวณเป็นบาทตามค่าเสมอภาค

(๓) ในกรณีที่มีการกำหนดค่าเสมอภาคของบาทโดยเทียบกับหน่วยเทียบที่กองทุนการเงินกำหนด และเงินตราต่างประเทศสกุลที่เกี่ยวข้องนั้นมีค่าเสมอภาคโดยเทียบกับหน่วยเทียบที่กองทุนการเงินกำหนดเช่นกัน ให้คำนวณเป็นบาทตามอัตราแลกเปลี่ยนตามค่าเสมอภาค

มาตรา ๓๒ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตีราคาสินทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตราทุก ๆ ปี ไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันขึ้นปีใหม่

มาตรา ๓๓^{๒๐} ผลประโยชน์อันเกิดจากสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราแต่ละปี ให้รับขึ้นบัญชีผลประโยชน์ประจำปี

สินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีให้ใช้จ่ายได้เพื่อการดังต่อไปนี้

(๑) การพิมพ์ธนบัตร รวมตลอดถึงการใด ๆ เกี่ยวกับการจัดตั้งโรงพิมพ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อพิมพ์ธนบัตรและสิ่งพิมพ์อื่นที่รัฐมนตรีเห็นชอบ และการตั้งเป็นทุนหมุนเวียนตามความจำเป็น เพื่อดำเนินกิจการโรงพิมพ์ดังกล่าว

(๒) การออกและจัดการธนบัตร หรือการอื่นใดอันเกี่ยวกับกิจการธนบัตรซึ่งรัฐมนตรีอนุมัติ

(๓) การชดใช้ค่าแห่งสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราที่ลดลง

(๔) การจัดการเกี่ยวกับสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ

เงินคงเหลือหลังจากการจ่ายตามวรรคสอง เมื่อสิ้นปี ให้โอนเข้าบัญชีสำรองพิเศษหรือบัญชีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด^{๒๑}

ผลประโยชน์อันเกิดจากสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีหรือบัญชีสำรองพิเศษ ให้รับขึ้นบัญชีผลประโยชน์ประจำปี

^{๒๐} มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๒๑} มาตรา ๓๓ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

ถ้าสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีในปีใดมีจำนวนไม่พอแก่การจ่ายดังกล่าว ให้จ่ายจากบัญชีสำรองพิเศษเท่าจำนวนที่ขาด และถ้าสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษมีไม่พอจ่าย ให้จ่ายจากเงินคงคลังเท่าจำนวนที่ขาด ในปีต่อ ๆ ไปถ้าสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีมีเหลือจากการจ่ายดังกล่าว ให้ใช้คืนเงินคงคลังจนครบจำนวนที่ได้จ่ายไป และเมื่อเหลือเท่าใดจึงให้ออนเข้าบัญชีสำรองพิเศษไว้

มาตรา ๓๔^{๒๒} ในกรณีที่สินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรามีค่าเพิ่มขึ้น ให้ออนส่วนที่เพิ่มขึ้นนั้นเข้าบัญชีสำรองพิเศษ

มาตรา ๓๔/๑^{๒๓} สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคเพื่อกิจการของฝ่ายออกบัตรธนาคารตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย ให้นำเข้าบัญชีสำรองพิเศษ

มาตรา ๓๔/๒^{๒๔} ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจโอนสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษเข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา เพื่อการนำออกใช้ซึ่งธนบัตรได้ เมื่อมีการถอนธนบัตรตามวรรคหนึ่งคืนจากธนบัตรออกใช้ ให้ออนสินทรัพย์ที่มีค่าเท่ากันในบัญชีทุนสำรองเงินตรา เข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษ

หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๕^{๒๕} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖^{๒๖} ธนาคารพาณิชย์หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ความผิดตามมาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคสอง ให้มีจำนวนสามคนซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

^{๒๒} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๒๓} มาตรา ๓๔/๑ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๒๔} มาตรา ๓๔/๒ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๒๕} มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑
^{๒๖} มาตรา ๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยเงินตราเท่าที่ใช้กันมาในระยะเวลา ๓๐ ปีเศษแล้วนั้น มีจำนวนมากมายหลายสิบฉบับ ตัวบทในพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา และกฎกระทรวง มีทั้งหลักจัดการเงินตราระบบถาวรอันเป็นอยู่แต่ดั้งเดิม แต่ถูกระงับการใช้บังคับไปโดยปริยายกับยังมีหลักจัดการเงินตราในระบบชั่วคราวใช้บังคับแทน เป็นการสับสนปะปนกันอยู่ และกระจัดกระจายไม่เป็นหมวดหมู่ เมื่อในปัจจุบันนี้ก็เป็นที่รับรองและได้ใช้หลักจัดการเงินตราแบบชั่วคราวซึ่งมีการต่ออายุกันตลอดมากกว่า ๑๕ ปีแล้วเช่นนั้น จึงสมควรที่จะได้ปรับปรุงตัวบทกฎหมายว่าด้วยระบบเงินตราชั่วคราวโดยแก้ไขเล็กน้อย เพื่อให้ถาวรสืบไปโดยไม่ต้องมีการต่ออายุกันเป็นคราว ๆ เช่นแต่ก่อน

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๐^{๒๗}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลไทยมีความจำเป็นที่จะขอกู้เงินจากธนาคารโลกเพื่อนำไปใช้จ่ายในโครงการก่อสร้างเขื่อนผาช่อม แต่การกู้เงินดังกล่าวนี้จะกระทำได้โดยสะดวกต่อเมื่อรัฐบาลไทยได้เข้าเป็นสมาชิกกิตติตราสารของทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ ซึ่งออกให้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้ถือตราสารนั้นได้เข้ามีส่วนร่วมกัทบวงการชำนัญพิเศษในการให้รัฐบาลสมาชิกหรือหน่วยงานของรัฐบาลสมาชิกของทบวงการชำนัญพิเศษนั้นกู้เงินตามจำนวนที่ระบุไว้ในตราสาร ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องขยายบทนิยามของคำว่า “หลักทรัพย์ต่างประเทศ” ในกฎหมายว่าด้วยเงินตราให้หมายความรวมถึงตราสารดังกล่าวด้วย และอีกประการหนึ่งได้ขยายอำนาจในการใช้ทุนสำรองเงินตราไปทำประโยชน์ในการจัดตั้งโรงพิมพ์เพื่อพิมพ์ธนบัตรขึ้นเองโดยไม่ต้องจ้างพิมพ์จากต่างประเทศและเพื่อให้ต้นทุนการผลิตธนบัตรลดลง จึงให้โรงพิมพ์พิมพ์ธนบัตรรับพิมพ์ตราสารอื่นได้ด้วย

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๔^{๒๘}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้จะให้ประเทศไทยได้ใช้สิทธิและปฏิบัติตามพันธะในฐานะที่จะเข้าเป็นภาคีสัญญาพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้โดยสมบูรณ์ จำเป็นต้องกำหนดให้ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงินที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นสินทรัพย์ที่ประกอบเป็นทุนสำรองเงินตราในส่วนที่ต้องดำรงไว้ให้มีค่ารวมกันทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบของยอดธนบัตรที่ออกใช้ได้ด้วยและในโอกาสเดียวกันนี้ สมควรกำหนดให้เงินตราต่างประเทศอันเป็นเงินตราที่พึงเปลี่ยนได้ หรือเงินตราต่างประเทศอื่นใดที่กำหนดโดยกฎกระทรวงในรูปเงินฝากในธนาคารนอกราชอาณาจักรหรือในสถาบันการเงินระหว่างประเทศ เป็นสินทรัพย์ที่ประกอบขึ้นเป็นเงินสำรองเงินตราได้เช่นกัน กับทั้งสมควรเปลี่ยนแปลงการกำหนดนับอายุการฝากหรือไถ่ถอน เงินตราต่างประเทศและหลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องจัดดำรงไว้เสียใหม่ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

^{๒๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔/ตอนที่ ๑๒๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๙ ธันวาคม ๒๕๑๐

^{๒๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘/ตอนที่ ๔๔/หน้า ๒๒๑/๒๗ เมษายน ๒๕๑๔

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖^{๒๙}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยการเงินระหว่างประเทศได้
วิวัฒนาการไปเป็นอันมาก ทำให้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยเงินตราไม่เหมาะสม และสมควร
ปรับปรุงวิธีการเกี่ยวกับการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนให้คล่องตัวและเหมาะสมกับเหตุการณ์ จึง
จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. ๒๕๒๑^{๓๐}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่กองทุนการเงินระหว่าง
ประเทศเกือบทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยเป็นสมาชิกอยู่ ได้ตกลงให้ดำเนินการแก้ไขระบบการ
แลกเปลี่ยนเงินตราขึ้นใหม่ ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นอันจะเป็นประโยชน์แก่การค้าและการลงทุน
ระหว่างประเทศ และบรรดาประเทศที่เป็นสมาชิกส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นชอบและดำเนินการแก้ไข
ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราของตนให้สอดคล้องตามที่ได้ตกลงนั้นไปแล้ว ในฐานะที่ประเทศไทย
เห็นชอบด้วยกับหลักการในข้อตกลงนั้น และรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้ประเทศไทยได้รับ
ประโยชน์จากการแก้ไขระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย
ว่าด้วยเงินตรา และโดยที่จำเป็นต้องดำเนินการโดยรีบด่วนและเป็นความลับ เพื่อป้องกันมิให้มีการ
กระทำการใดอันจะกระทบกระเทือนต่อภาวะเศรษฐกิจและฐานะการเงินของประเทศ จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชกำหนดนี้ขึ้น

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖^{๓๑}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ.
๒๕๑๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำและนำออกใช้เหรียญกษาปณ์
การรับแลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ชำรุดยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าว โดย
กำหนดให้เหรียญกษาปณ์ที่จัดทำและนำออกใช้แต่ละชนิดราคาต้องมีเพียงขนาดเดียว และให้มีการรับ
แลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ชำรุดได้กว้างขวางขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้สมควรกำหนดหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับการถอนคืนเหรียญกษาปณ์ไว้ด้วย โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๑๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕^{๓๒}

^{๒๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๐/ตอนที่ ๖๘/ฉบับพิเศษ หน้า ๙/๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๖

^{๓๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕/ตอนที่ ๒๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๘ มีนาคม ๒๕๒๑

^{๓๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๐/ตอนที่ ๒๑๓/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๖

^{๓๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๖๐ ก/หน้า ๗/๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕

มาตรา ๕ บทบัญญัติมาตรา ๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้บังคับแก่สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการจัดตั้งบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชาติใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินขึ้นตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะเวลาสอง พ.ศ. ๒๕๔๕ และกำหนดให้มีการโอนเงินคงเหลือในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีเพื่อนำเข้าบัญชีดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเงินตราให้สอดคล้องกัน และโดยที่ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีมีเงินซึ่งได้รับบริจาคเพื่อการตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาครวมอยู่ด้วย สมควรกำหนดให้โอนสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคตกลงไปไว้ในบัญชีสำรองพิเศษเพื่อเก็บรักษาให้มั่นคงตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค อนึ่ง เพื่อให้การแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงสมควรให้สามารถโอนสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษเข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราได้ด้วย และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักสนันทหา/ผู้จัดทำกฤษฎีกา

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

